

TUKUMA NOVADA DOME

TERITORIĀLĀS ATTĪSTĪBAS KOMITEJA

SĒDES DARBA KĀRTĪBA

Tukumā

2018. gada 15.augustā
Plkst.10:30

1. Par grozījumiem Tukuma pilsētas mikrorajona iedzīvotāju konsultatīvās padomes nolikumā.
ZIŅO: I.Blanka

2. Par atteikšanu izsniegt atļauju spēļu zāles atvēršanai Pils ielā 3, Tukumā.
Par atļaujas izsniegšanu spēļu zāles atvēršanai Pils ielā 3, Tukumā.
ZIŅO: I.Blanka

Informatīvu jautājumu par Tukuma novada un atsevišķu pagastu identitātes vizuālizāciju.
ZIŅO: G.Roze

Komitejas priekšsēdētājs

A.Driķis

**Par grozījumiem Tukuma
pilsētas mikrorajona iedzīvotāju
konsultatīvās padomes nolikumā**

Iesniegt izskatīšanai Domei šādu lēmuma projektu:

Tukuma novada Dome 2018. gada 25. janvārī pieņēma lēmumu (prot.Nr.1, 8.§.) apstiprināt Tukuma pilsētas mikrorajona iedzīvotāju konsultatīvās padomes nolikumu.

2018. gada 16. maijā notika pirmā Tukuma pilsētas iedzīvotāju konsultatīvajai padomes sēde, kurā padomes locekļi nolēma veidot vienotu Tukuma pilsētas konsultatīvo padomi, atsakoties no ieceres par Tukuma pilsētas mikrorajonu konsultatīvajām padomēm.

Ņemot vērā minēto, ir nepieciešams veikt Tukuma pilsētas mikrorajona iedzīvotāju konsultatīvās padomes nolikumā (turpmāk – Nolikums) šādus grozījumus:

1. Svītrot vārdu “mikrorajons” Nolikuma nosaukumā, 1., 2. un 12.1. punktā.
2. Svītrot Nolikuma 2. punktā otro teikumu.
3. Nolikuma 3., 12., 12.11., 13.2., 13.3., 15.1. un 15.2. punktā vārdu “Mikrorajona” aizstāt ar vārdu “Tukuma pilsētas”.
4. Papildināt Nolikumu ar 14.4. punktu un izteikt to šādā redakcijā:
“14.4. izstrādāt Padomes darba reglamentu, ar kuru var pieņemt lēmumus sakarā ar Padomes darba organizāciju, teritoriālu un/ vai interešu darba grupu izveidošanu.”

Nosūtīt:
-Admin. nod.
-Kult. nod.
-A.Driķis

Sagatavoja Juridiskā nod. I.Blanka

APSTIPRINĀTS
ar Tukuma novada Domes 25.01.2018.
lēmumu (prot.Nr.1, 8.§.)

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar
Tukuma novada Domes __. __.2018.
lēmumu (prot.Nr. __, __. §.)

TUKUMA PILSĒTAS ~~MIKRORAJONA~~-IEDZĪVOTĀJU KONSULTATĪVĀS PADOMES NOLIKUMS

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Tukuma novada Domes __. __.2018. lēmumu (prot.Nr. __, __. §.)

I. Vispārīgie jautājumi

1. Tukuma pilsētas ~~mikrorajonu~~-iedzīvotāju konsultatīvā padome (turpmāk – Padome) ir izveidota pēc iedzīvotāju un Tukuma novada Domes (turpmāk – Dome) iniciatīvas, ar mērķi veicināt vietējo iedzīvotāju saikni ar Domi.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Tukuma novada Domes __. __.2018. lēmumu (prot.Nr. __, __. §.)

2. Padome ir sabiedriski aktīvu cilvēku grupa, kas pārstāv Tukuma pilsētas ~~mikrorajona~~ iedzīvotāju intereses un darbojas uz brīvprātības principiem. ~~Par Tukuma pilsētas mikrorajoniem, līdz to robežu noteikšanai, tiek dēvēti – Ozoliņi, Velķi, Durbe, Jauntukums, Lauktehnika, centrs (turpmāk – Mikrorajons).~~

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Tukuma novada Domes __. __.2018. lēmumu (prot.Nr. __, __. §.)

3. Lai nodrošinātu visu ieinteresēto pušu līdzdalību jautājumu apspriešanā, uz Padomes sēdi var aicināt arī dažādas sabiedriskās organizācijas, uzņēmumu, partiju vai Domes pārstāvjus, kas pārstāv noteiktu sabiedrības grupu intereses.

4. Mikrorajona Tukuma pilsētas iedzīvotājs darbam Padomē var pieteikties viena mēneša laikā no Domes paziņojuma izsludināšanas brīža par Padomes izveidošanu.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Tukuma novada Domes __. __.2018. lēmumu (prot.Nr. __, __. §.)

5. Padomi apstiprina uz Domes pilnvaru darbības laiku ar Domes priekšsēdētāja rīkojumu. Katram Padomes loceklim ir viena balss. Padomes locekļu darbs nav algots.

6. Padome darbojas līdz jaunas padomes izveidošanai.

7. No Padomes locekļiem ievēl Padomes priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku un sekretāru, kuri organizē Padomes darbu. Padomi vada tās priekšsēdētājs vai viņa prombūtnē - priekšsēdētāja vietnieks. Padomes priekšsēdētāju un vietnieku no sava vidus ievēl Padomes locekļi ar balsu vairākumu pirmajā Padomes sēdē.

8. Ja Padomes loceklis bez attaisnojoša iemesla trīs reizes pēc kārtas neierodas uz Padomes sēdi, pēc Padomes priekšsēdētāja ierosinājuma lemj par Padomes locekļa izslēgšanu no Padomes sastāva un Padomes priekšsēdētājs Padomes loekli par to informē piecu darba dienu laikā.

9. Padomes sēdes notiek pēc nepieciešamības. Sēdes protokolē un protokolu paraksta sēdes vadītājs un protokolists. Sēdes izsludina Padomes priekšsēdētājs.

10. Padomes lēmumiem ir ieteicošs un informējošs raksturs un tos pieņem Padomes dalībniekiem atklāti balsojot. Ja balsu skaits ir vienāds, noteicošā ir Padomes priekšsēdētāja balss.

II. Padomes darbības mērķi un uzdevumi

11. Padomes darbības mērķis ir aktivizēt dialogu starp iedzīvotājiem un Domi, kas veicina viedokļu apmaiņu par Tukuma pilsētā aktuāliem jautājumiem.

12. Padomes galvenais uzdevums ir ~~Mikrorajonu~~ Tukuma pilsētas iedzīvotāju priekšlikumu izskatīšana un iesniegšana Domei par šādiem jautājumiem:

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Tukuma novada Domes __. __.2018. lēmumu (prot.Nr. __, __. §.)

12.1. Tukuma pilsētas ~~un Mikrorajona~~ teritorijas attīstība;

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Tukuma novada Domes ...2018. lēmumu (prot.Nr. ..., §.)

- 12.2. attīstības projekti un to ietekme uz iedzīvotāju dzīves apstākļiem;
- 12.3. iedzīvotāju sociālās, izglītības, kultūras un sporta vajadzības;
- 12.4. vides aizsardzība;
- 12.5. Domes un iedzīvotāju savstarpējā informācijas apmaiņa;
- 12.6. Tukuma pilsētas “tēla”, iedzīvotāju pašapziņas un lepnuma par savas pilsētas veidošana;
- 12.7. nodokļu politika Tukuma novada pašvaldībā, pašvaldības nodevas un sabiedrisko pakalpojumu cenas un tarifi;
- 12.8. Tukuma novada pašvaldības izdotie saistošie noteikumi;
- 12.9. atsevišķu teritoriju attīstība, detālplānojumi un infrastruktūra;
- 12.10. Tukuma pilsētas budžets (ienākumu un izdevumu tāme);
- 12.11. citi Mikrorajona-Tukuma pilsētas iedzīvotājiem svarīgi jautājumi.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Tukuma novada Domes ...2018. lēmumu (prot.Nr. ..., §.)

13. Padomes uzdevumi:
 - 13.1. noskaidrot iedzīvotāju viedokli un rakstiska ziņojuma veidā informēt par to Domi;
 - 13.2. sekmēt Mikrorajona—Tukuma pilsētas iedzīvotāju informēšanu par Domei iesniedzamajiem priekšlikumiem;

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Tukuma novada Domes ...2018. lēmumu (prot.Nr. ..., §.)

- 13.3. apzināt un apkopot Mikrorajona-Tukuma pilsētas iedzīvotājiem aktuālās problēmas un veicināt sabiedrības saskaņu.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Tukuma novada Domes ...2018. lēmumu (prot.Nr. ..., §.)

III. Padomes tiesības un pienākumi

14. Padomei ir tiesības:
 - 14.1. izmantot Tukuma novada pašvaldības īpašumā esošas telpas, iekārtas un aprīkojumu, Padomes sēžu organizēšanai, iepriekš saskaņojot to ar Domes administrāciju;
 - 14.2. saņemt informāciju par izskatāmiem jautājumiem, kā arī komentārus no Tukuma novada pašvaldības speciālistiem. Informatīvo saikni starp Padomi un Domi nodrošina Domes administrācijas sabiedrisko attiecību speciālists;
 - 14.3. iesniegt izskatīšanai priekšlikumus Domei un piedalīties to izskatīšanā;
 - 14.4. izstrādāt Padomes darba reglamentu, ar kuru var pieņemt lēmumus sakarā ar Padomes darba organizāciju, teritoriālu un/ vai interešu darba grupu izveidošanu.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Tukuma novada Domes ...2018. lēmumu (prot.Nr. ..., §.)

15. Padomei ir pienākums:
 - 15.1. noskaidrot Mikrorajona-Tukuma pilsētas iedzīvotāju viedokli un rakstiska ziņojuma veidā informēt par to Domi;
 - 15.2. apzināt un apkopot Mikrorajona-Tukuma pilsētas iedzīvotājiem aktuālās problēmas un veicināt sabiedrības saskaņu.

Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Tukuma novada Domes ...2018. lēmumu (prot.Nr. ..., §.)

**Par atteikšanu izsniegt atļauju spēļu zāles
atvēršanai Pils ielā 3, Tukumā**

Iesniegt izskatīšanai Domei šādu lēmuma projektu:

Tukuma novada Domes Licencēšanas komisija (turpmāk - Komisija) 2018. gada 8. augusta sēdē izskatīja SIA „LVBet”, reģistrācijas Nr.50203083121, juridiskā adrese: Elizabetes 33-7, Rīga (turpmāk – Sabiedrība), 2018. gada 6. jūnija licences pieteikumu (reģistrēts Domē ar Nr.3351) par atļauju atvērt azartspēļu organizēšanas vietu, proti, spēļu zāļu un derības punktu adresē Pils ielā 3, Tukumā (turpmāk – Pieteikums).

Komisija konstatēja, ka Sabiedrība ir iesniegusi šādus dokumentus:

- Latvijas Republikas Finanšu ministrijas Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas 2018. gada 6. aprīļa licenci azartspēļu organizēšanai Nr.A-69 (turpmāk - Licence) uz nenoteiktu laiku. Licencē ir norādīti azartspēļu veidi: spēļu automātu spēles, bingo, rulete, totalizators, derības un veiksmes spēle pa tālruni;

- 2018. gada 6. jūnija Nodomu protokolu Nr.ND027 par nomas līguma noslēgšanu ar telpu Pils ielā 3, Tukumā, īpašnieci X un X piekrišana, telpās 105 m², kas atrodas ēkā Pils ielā 3, Tukumā, būves kadastra apzīmējums 9001 900 2418, Sabiedrībai veikt azartspēļu darbības un organizēt spēļu un derību zāles.

2018. gada 27. jūnijā Komisija pieņēma lēmumu, pamatojoties uz APL 64. panta otro daļu Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 64. panta otro daļu, pagarināt Sabiedrības pieteikuma izskatīšanu uz Komisijas 2018. gada augusta sēdi, sakarā ar aptaujas “Vai Jūs piekristu, ka Pils ielā Tukumā, tiktu atvērta jauna spēļu zāle?” (turpmāk – Aptauja) izsludināšanu.

2018. gada 24. jūlijā Sabiedrība iesniedza iesniegumu (reģistrēts Domē ar Nr.4388), kurā Sabiedrība sniedza savu viedokli un komentārus par izsludināto Aptauju, ar lūgumu to atcelt.

Azartspēļu un izložu likuma (turpmāk – Likums) 42. panta otrā daļa noteic, ka *saņēmusi šā panta pirmajā daļā minēto iesniegumu, pašvaldība izvērtē iesniegumā minētās azartspēļu vietas atbilstību šā likuma 41.panta otrajā daļā noteiktajiem ierobežojumiem. Ja iesniegumā norādīta vieta, uz kuru attiecas vismaz viens no šā likuma 41.panta otrajā daļā noteiktajiem ierobežojumiem, pašvaldība atsaka atļaujas izsniegšanu.*

Likuma 41. panta otrā daļa noteic, ka *azartspēles nav atļauts organizēt:*

- 1) valsts iestādēs;
- 2) baznīcās un kulta celtnēs;
- 3) ārstniecības un izglītības iestāžu ēkās;
- 4) aptiekās, pasta struktūrvienībās vai kredītiestādēs;
- 5) publisko pasākumu rīkošanas vietās šo pasākumu norises laikā, izņemot totalizatoru un derības;
- 6) teritorijās, kurām noteiktā kārtībā piešķirts tirgus statuss;
- 7) veikalos, kultūras iestādēs, dzelzceļa stacijās, autoostās, lidostās, ostās, izņemot spēļu zāles, totalizatoru vai derību likmju pieņemšanas vietas, kas izveidotas ar būvkonstrukcijām norobežotās telpās ar atsevišķu ieeju tikai no ārpusēs;
- 8) bāros un kafejnīcās, izņemot totalizatoru un derības;
- 9) dienesta viesnīcās;
- 10) ēkās, kurās ir dzīvokļi un ieeja uz tiem no ēkas ārpusēs ir kopēja ar ieeju uz azartspēļu organizēšanas vietu.

No minētā secināms, ka likumdevējs ir noteicis konkrētas nozīmes vietas, kurās azartspēles nav organizējamās ar mērķi novērst, samazināt (vai vismaz nepalielināt) no azartspēlēm atkarīgo personu skaitu (īpaši nepilngadīgo vidū), tāpēc Likumā ir noteikti konkrēti Latvijas Republikas Satversmes 106. pantā noteikto cilvēktiesību ierobežojumi, kas ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai sasniegtu minēto mērķi. Tostarp Satversmes 116. pants noteic, ka ir pieļaujams ierobežot personas tiesības brīvi izvēlēties nodarbošanos (arī komercdarbības veikšanu, atverot spēļu zāli), ja tas paredzēts likumā, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību.

Attiecībā uz Likuma 41. panta otrajā daļā noteiktajiem gadījumiem likumdevējs pats jau ir izdarījis apsvērumus azartspēļu organizēšanas ierobežojuma attaisnojumam. Tomēr iepriekšminētā tiesību norma azartspēļu rīkošanas aizlieguma gadījumus nenoteic izsmēloši, jo likumdevējs ir noteicis pašvaldību tiesības atteikt atļaujas izsniegšanu azartspēļu organizēšanai arī citos likumā tieši neparedzētos gadījumos.

Izvērtējot vietu – Pils iela 3, Tukums, Tukuma novads, kur Sabiedrība vēlas atvērt spēļu zāli, konstatējams, ka uz to neattiecas Likuma 41. panta otrajā daļā noteiktie ierobežojumi.

Saskaņā ar Likuma 42. panta trešo daļu Komisija papildus izvērtē to, vai azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā nerada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu.

Tādējādi, lemjot par atteikumu atvērt spēļu zāli, pašvaldībai ir dota zināma rīcības brīvība, novērtējot, vai konkrētajā gadījumā būtu saskatāms būtisks attiecīgās administratīvās teritorijas interešu aizskāruma, ja spēļu zāle iecerētajā vietā tiks atvērta. Jēdziens „būtisks iedzīvotāju interešu aizskāruma” ir atklāts juridisks jēdziens (sk. Augstākās tiesas 2010. gada 18. jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-289/2010 7. punkts). Tas iekļauts likumā, lai pašvaldībai būtu iespējams novērtēt iespējamās azartspēļu organizēšanas vietas atrašanās riskus savā administratīvajā teritorijā un tos samazināt (Augstākās tiesas 2010. gada 18. jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-289/2010 8. punkts).

Administratīvā apgabaltiesa 2013. gada 31. maija spriedumā lietā Nr.A42452207 [17] punktā norādīja, ka (...) no Azartspēļu un izložu likumā ietvertā regulējuma (tostarp 42. panta trešās daļas) nepārprotami ir redzama likumdevēja griba ierobežot azartspēļu izplatību, lai samazinātu no azartspēlēm atkarīgo personu skaitu un nepieļautu šī skaita palielināšanos. Vispārzināms ir fakts, ka aizraušanās ar azartspēlēm var radīt personas psiholoģisku atkarību, kas tiek atzīta par slimību. Azartspēļu atkarība rada sekas ne tikai attiecībā uz konkrētu personu, bet arī pārējiem sabiedrības locekļiem, jo īpaši – atkarīgās personas tuviniekiem.

Nolūkā noskaidrot iedzīvotāju viedokli jautājumā par spēļu zāles atvēršanu ēkā Pils ielā 3, Tukumā, un to, vai spēļu zāles atvēršana nerada būtisku iedzīvotāju interešu aizskārumu, pašvaldība rīkoja aptauju laika posmā no 2018. gada 4. jūlija līdz 2018. gada 2. augustam. Aptauja tika publicēta interneta vietnē www.tukums.lv, Tukuma novada pašvaldības bezmaksas informatīvajā izdevumā “Tukuma Laiks”, Facebook: @Tukumapasvaldiba, Twitter: @TukumaDome, Draugiem.lv: Tukumapasvaldiba, un Instagram: Tukuma novads. Kopā ir saņemtas 896 anketas, no tām “par” izteikušies 99 iedzīvotāji, “pret” 798 iedzīvotāji, kas liecina par to, ka pārliecinošs vairākums iedzīvotāju izteicās „pret” spēļu zāles atvēršanu. Komisija, ņemot vērā aptaujas rezultātus, konstatējot, ka esošo spēļu zāļu skaits Tukumā ir pietiekams, ir iecerējusi samazināt esošo spēļu zāļu skaitu, neizdodot jaunas atļaujas spēļu zāļu atvēršanai.

Kā norādījis Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2010. gada 18. jūnija spriedumā Nr. A42545506, tad no spēkā esošās normas redakcijas secināms, ka pašvaldībai sabiedrības intereses jāvērtē, aplūkojot konkrētu azartspēļu organizēšanas vietu. Likumdevējs pašvaldībām piešķīris tiesības izvērtēt iedzīvotāju interešu iespējamo aizskārumu, ņemot vērā vietējos apstākļus. Tomēr, pieņemot individuālo lēmumu, tām jāņem vērā likumdevēja iezīmētais leģitīmais mērķis ierobežojumu noteikšanai (kas tieši noteikts Likuma 2. panta pirmajā daļā) un netieši izriet no tiem ierobežojumiem, kas skaidri noteikti Likumā (Likuma 41. panta otrā daļa). Pašvaldību uzdevums ir likumdevēja iezīmētos virzienus precizēt atbilstoši vietējiem

apstākļiem, lēmumu pieņemšanā arvien ievērojot samērīguma principu. No normas formulējuma izriet, ka ierobežojoša lēmuma apsvērumiem ir jābūt konkrētās vietas apstākļos pietiekami precīzi pamatotiem, nevis vispārīgiem. Pašvaldībai arī jāpatur prātā, ka no likuma mērķa (komersanta intereses, no vienas puses, un iedzīvotāju intereses, no otras puses) neizriet likumdevēja griba azartspēļu pakalpojumus vispār izskaust. Tādēļ, vērtējot sabiedrības interešu aizskāruma esību un būtiskumu, pašvaldībai jāraugās, lai pakalpojuma sniegšanas ierobežojumi nesniegtos tiktāl, ka pakalpojumu sniegšanas iespēja attiecīgajā administratīvajā teritorijā faktiski tiek izslēgta, pamatojot šādu lēmumu ar vispārīgu vērtību aizsardzību, ka iedzīvotāju liela daļa vai vairākums pret azartspēļu zāles atvēršanu izturas noliedzoši. Tādēļ, lai arī pašvaldību kompetenci noteicošā norma tiešā tekstā to neparedz, pašvaldībai, aizliedzot azartspēļu organizēšanu konkrētā vietā, šo jautājumu vēlams aplūkot plašāk, nepieciešamības gadījumā personai norādot uz iespējamām vietām, kurās sabiedrības interešu būtiska aizskāruma riska nav (vai tas ir mazāks) un azartspēļu organizēšana ir iespējama.

Likumā skaidri noteikto kritēriju ievērošana, organizējot azartspēles, ir vērsta uz to, lai samazinātu risku un iespēju personām kļūt atkarīgām no azartspēlēm, nevis lai garantētu šādas iespējamības nepieļaušanu, jo, arī ievērojot likumā noteiktos ierobežojumus, nevar tikt izslēgta atkarības izraisīšanas iespēja. Likumā skaidri noteikto kritēriju (ierobežojumu) mērķis nav tikai novērst atkarības no azartspēlēm izraisīšanas risku un iespēju, bet arī nodrošināt, ka azartspēles netiek organizētas vietās (iestādēs), kuru būtība, mērķis un uzdevumi nav un nevar būt saistīti ar azartspēļu organizēšanu, līdzdarbību tajās. Savukārt Likuma 41. panta piektā daļa norāda uz to, ka viens no līdzekļiem, kā tiek sasniegts Likumā noteikto ierobežojumu mērķis, ir pēc iespējas samazināt reklāmu par azartspēļu vietām, t.i., nodrošināt situāciju, ka par azartspēļu vietas esamību uzzina un tādējādi azartspēlēs piedalās personas, kuras apzināti vēlas to darīt.

Sabiedrība vēlas atvērt spēļu zāli Pils ielā 3, Tukumā, Tukuma novadā, kas vēsturiski ir izveidojies par Tukuma novada centru, tajā ir koncentrētas dažādas tirdzniecības un pakalpojumu sniegšanas vietas, tai skaitā pārtikas veikali un ielu tirdzniecības vieta, un izglītības iestādes. Tā ir arī pilsētas centrālā iela, pa kuru ikdienā pārvietojas liels cilvēku skaits, starp tiem ir vecāki, pa kuru savus bērnus ved uz Tukuma mūzikas skolu (~ 800 m attālumā), uz Tukuma pilsētas kultūras namu (~ 300 m attālumā), uz Tukuma pilsētas vēstures muzeju "Pils tornis" (~ 900 m), kam blakus atrodas bērnu spēļu laukums, uz Tukuma mākslas skolu, uz Tukuma evaņģēliski Luterisko baznīcu, līdz ar minēto spēļu zāles izvietošana asociētos ar vērtību ziņā nesaderīgām iestādēm (relīģijas, kultūras u.tml. iestādes). Papildus Komisija konstatē, ka Pils ielā 3, Tukumā, ēka ir dzīvojamā māja, kurā atrodas trīs dzīvojamās telpas (kopējā platība 140,5 m²) un divas nedzīvojamās telpas (kopējā platība 129,3 m²).

Konkrētajā vietā ikdienā ir vērojama liela sabiedriskā aktivitāte un intensīvāka garāmgājēju plūsma, un, atverot šajā vietā spēļu zāli var pieaugt tādu spēļu zālē nokļuvušo personu skaits, kurām tur nemaz nav bijis nolūka doties, kā arī tas var kalpot kā pamudinājums uz pārmērīgiem izdevumiem saistībā ar spēļu zāli. Iedzīvotājiem to gūtie ienākumi primāri ir izmantojami savu un ģimenes pamatvajadzību apmierināšanai, nevis tērējot tos spēļu zālē.

Papildinot iesākto, Komisija vēlas atsaukties uz Eiropas Komisijas zaļo grāmatu, kur par tiešsaistes spēlēm iekšējā tirgū ir secināts, ka viens no faktoriem, kas var radīt sociālas problēmas - ir azartspēļu pieejamība un sociālā vide. Eiropas Komisija arī norāda uz jaunākajiem pētījumiem, kas ir norādījuši uz līdzību starp azartspēlēm un atkarību no kaitīgām vielām. Azartspēļu brīva pieejamība jauniešiem var veicināt impulsu kontroles traucējumus (garīgo saslimstību), uzvedības traucējumus, depresiju, sliktāku vispārējo veselību, grūtības veidot attiecības ar līdzcilvēkiem, sliktākas sekmes mācībās un paaugstinātu noziedzības risku. Brīva azartspēļu pieejamība rada arī sociālās izmaksas spēlētājiem, to ģimenēm un sabiedrībai kopumā (pieejams: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0128:FIN:LV:PDF>). Turklāt Pils iela ir arī viena no Tukuma pilsētā noslogotākajām ielām, pa kuru vecāki nogādā savus bērnus, lai nokļūtu gan Tukuma pilsētas kultūras namā, Tukuma mūzikas skolā, gan Tukuma mākslas skolā. Minēto izglītības iestāžu piedāvātās vērtības nav saderīgas ar azartspēlēm.

Līdzsvaru starp privātpersonas tiesībām un sabiedrības kopējām interesēm ne vienmēr spēj panākt likumdevējs, pieņemot tiesību normas, tāpēc pienākums ievērot līdzsvaru gulstas arī uz tiesību piemērotāju – publisko personu, kas izvērtē katru gadījumu individuāli. Līdz ar to, publiskai personai, izdodot jebkura veida administratīvo aktu, ir jāvērtē, vai tas nesamērīgi neierobežo privātpersonas tiesības. Kā instruments minētajam mērķim kalpo samērīguma princips.

Samērīguma principa saturs ir noteikts Administratīvā procesa likuma 13. pantā, kas noteic, ka *labumam, ko sabiedrība iegūst ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir jābūt lielākam nekā viņa tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumam. Būtiski privātpersonas tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumi ir attaisnojami tikai ar nozīmīgu sabiedrības labumu.* Lai izvērtētu, vai attiecīgais ierobežojums (atteikums izsniegt atļauju spēļu zāles atvēršanai Pils ielā 3, Tukumā, Tukuma novadā) ir samērīgs, jānoskaidro vai

- 1) izmantotie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai;
- 2) mērķi nevar sasniegt ar citiem, personas tiesības un likumīgās intereses mazāk ierobežojošiem līdzekļiem;
- 3) labums, ko iegūst sabiedrība, ir lielāks par indivīdam nodarītajiem zaudējumiem.

Vispirms nepieciešams izvērtēt, vai ar atteikumu izsniegt atļauju spēļu zāles atvēršanai Pils ielā 3, Tukumā, Tukuma novadā, ir iespējams sasniegt noteikto mērķi. Atteikums spēļu zāles atvēršanai Tukuma pilsētas centrā samazina azartspēļu pieejamību Tukuma novada iedzīvotājiem un iebraucējiem, tādā veidā samazinot risku un iespēju personām kļūt atkarīgām no azartspēlēm, spēļu zālē nokļuvušo personu skaitu, kurā tur nemaz iepriekš nebija nolūka doties, kā arī samazinot pamudinājumu uz pārmērīgiem izdevumiem saistībā ar spēļu zāli, līdz ar to, ar minēto ierobežojumu ir iespējams sasniegt leģitīmu mērķi.

Konstatējot, ka izmantotie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai, jāvērtē, vai leģitīmo mērķi nevar sasniegt ar personas tiesību un interešu mazāk ierobežojošiem līdzekļiem. Citi pasākumi, piemēram, brīdinājumu izvietošana par azartspēļu kaitīgo ietekmi nav pietiekami efektīvi personu un sabiedrības veselības, tikumības un labklājības aizsardzības nodrošināšanai. Turklāt pašvaldībai nav citas iespējas, kā sasniegt iepriekšminēto leģitīmo mērķi, kā atsakot izsniegt atļauju spēļu zāles organizēšanai Tukuma centrā, kur ikdienā ir liela sabiedrības aktivitāte un izglītības iestāžu tuvums un pastāv liela iespēja, ka spēļu zālē nokļuvušo personu skaits, kurām tur nemaz nav bijis nolūka doties, kā arī tas var kalpot kā pamudinājums uz pārmērīgiem izdevumiem saistībā ar spēļu zāli. Minētais līdzeklis šajās situācijā ir arī visefektīvākais.

Lai secinātu, ka ierobežojums - atteikums spēļu zāles atvēršanai Pils ielā 3, Tukumā, Tukuma novadā, ir samērīgs, tad jāvērtē labums, ko gūst sabiedrība, tai skaitā Tukuma novada iedzīvotāji, ir lielāks par Sabiedrībai nodarītajiem zaudējumiem. Jānorāda, ka ieguvums no Tukuma novada iedzīvotāju aizsardzības, samazinot azartspēļu pieejamību iedzīvotājiem, tādā veidā samazinot (vai vismaz nepalielinot) no azartspēlēm atkarīgo personu skaitu un ar to saistītajiem riskiem, kā arī, samazinot risku un iespēju personām kļūt par atkarīgām no azartspēlēm, pārsniedz Sabiedrības tiesību ierobežojumu. Minētais ierobežojums uzlabo sociālo vidi Tukuma novadā kopumā, mazina ar azartspēlēm saistītos riskus. Personai iestājoties atkarībai no azartspēlēm, cieš ne tikai pati atkarīgā persona, bet arī viņa ģimene un apkārtējie cilvēki. Tāpat azartspēļu atkarība var būt saistīta ar lieliem finansiāliem zaudējumiem un psiholoģiskām problēmām.

Līdz ar to secināms, ka atteikums Sabiedrībai atvērt spēļu zāli Pils ielā 3, Tukumā, Tukuma novadā, ir samērīgs.

Pamatojoties uz Likuma 42. panta pirmo, otro, trešo daļu, Administratīvā procesa likuma 13. pantu, 62. pantu, Tukuma novada Domes 2013. gada 22. augusta saistošo noteikumu Nr.21 „Tukuma novada pašvaldības nolikums” 46.3. apakšpunktu, Komisija nolemj:

- **atteikt** SIA „LVBet”, reģistrācijas Nr.50203083121, juridiskā adrese: Elizabetes 33-7, Rīga, atvērt spēļu zāli Pils ielā 3, Tukumā.

Lēmumu var apstrīdēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Informācijai:

1. Atļaujas atteikšanas gadījumā Pieteicējs var apstrīdēt lēmumu Administratīvajā rajona tiesā, pieprasot lēmuma atcelšanu, labvēlīga administratīvā akta izdošanu un/vai zaudējuma atlīdzināšanu.

2. Izsniegt atļauju organizēt azartspēles ir atteikušas šādas pašvaldības:

- Madonas pilsētas dome;*
- Daugavpils novada pašvaldība;*
- Ādažu novada dome;*
- Liepājas novada dome;*
- Ogres novada dome;*
- Rīgas pilsētas pašvaldība*

Visu pašvaldību lēmumi no pieteicēju puses ir apstrīdēti tiesā un tiesa visos gadījumos ir atstājusi spēkā Administratīvās apgabaltiesas spriedumus par labu pieteicējam.

Par atļaujas izsniegšanu spēļu zāles atvēršanai Pils ielā 3, Tukumā

Iesniegt izskatīšanai Domei šādu lēmuma projektu:

Tukuma novada Domes Licencēšanas komisija (turpmāk - Komisija) 2018. gada 8. augusta sēdē izskatīja SIA „LVBet”, reģistrācijas Nr.50203083121, juridiskā adrese: Elizabetes 33-7, Rīga (turpmāk – Sabiedrība), 2018. gada 6. jūnija licences pieteikumu (reģistrēts Domē ar Nr.3351) par atļauju atvērt azartspēļu organizēšanas vietu, proti, spēļu zāļu un derības punktu adresē Pils ielā 3, Tukumā (turpmāk – Pieteikums).

Komisija konstatēja, ka Sabiedrība ir iesniegusi šādus dokumentus:

- Latvijas Republikas Finanšu ministrijas Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas 2018. gada 6. aprīļa licenci azartspēļu organizēšanai Nr.A-69 (turpmāk - Licence) uz nenoteiktu laiku. Licencē ir norādīti azartspēļu veidi: spēļu automātu spēles, bingo, rulete, totalizators, derības un veiksmes spēle pa tālruni;

- 2018. gada 6. jūnija Nodomu protokolu Nr.ND027 par nomas līguma noslēgšanu ar telpu Pils ielā 3, Tukumā, īpašnieci X un X piekrišana, telpās 105 m², kas atrodas ēkā Pils ielā 3, Tukumā, būves kadastra apzīmējums 9001 900 2418, Sabiedrībai veikt azartspēļu darbības un organizēt spēļu un derību zāles.

2018. gada 27. jūnijā Komisija pieņēma lēmumu, pamatojoties uz APL 64. panta otro daļu Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 64. panta otro daļu, pagarināt Sabiedrības pieteikuma izskatīšanu uz Komisijas 2018. gada augusta sēdi, sakarā ar aptaujas “Vai Jūs piekristu, ka Pils ielā Tukumā, tiktu atvērta jauna spēļu zāle?” (turpmāk – Aptauja) izsludināšanu.

2018. gada 24. jūlijā Sabiedrība iesniedza iesniegumu (reģistrēts Domē ar Nr.4388), kurā Sabiedrība sniedza savu viedokli un komentārus par izsludināto Aptauju, ar lūgumu to atcelt.

Azartspēļu un izložu likuma (turpmāk – Likums) 42. panta otrā daļa noteic, ka *saņēmusi šā panta pirmajā daļā minēto iesniegumu, pašvaldība izvērtē iesniegumā minētās azartspēļu vietas atbilstību šā likuma 41.panta otrajā daļā noteiktajiem ierobežojumiem. Ja iesniegumā norādīta vieta, uz kuru attiecas vismaz viens no šā likuma 41.panta otrajā daļā noteiktajiem ierobežojumiem, pašvaldība atsaka atļaujas izsniegšanu.*

Likuma 41. panta otrā daļa noteic, ka *azartspēles nav atļauts organizēt:*

- 1) valsts iestādēs;
- 2) baznīcās un kulta celtnēs;
- 3) ārstniecības un izglītības iestāžu ēkās;
- 4) aptiekās, pasta struktūrvienībās vai kredītiestādēs;
- 5) publisko pasākumu rīkošanas vietās šo pasākumu norises laikā, izņemot totalizatoru un derības;
- 6) teritorijās, kurām noteiktā kārtībā piešķirts tirgus statuss;
- 7) veikalos, kultūras iestādēs, dzelzceļa stacijās, autoostās, lidostās, ostās, izņemot spēļu zāles, totalizatoru vai derību likmju pieņemšanas vietas, kas izveidotas ar būvkonstrukcijām norobežotās telpās ar atsevišķu ieeju tikai no ārpusēs;
- 8) bāros un kafejnīcās, izņemot totalizatoru un derības;
- 9) dienesta viesnīcās;
- 10) ēkās, kurās ir dzīvokļi un ieeja uz tiem no ēkas ārpusēs ir kopēja ar ieeju uz azartspēļu organizēšanas vietu.

No minētā secināms, ka likumdevējs ir noteicis konkrētas nozīmes vietas, kurās azartspēles nav organizējamās ar mērķi novērst, samazināt (vai vismaz nepalielināt) no azartspēlēm atkarīgo personu skaitu (īpaši nepilngadīgo vidū), tāpēc Likumā ir noteikti konkrēti Latvijas Republikas Satversmes 106. pantā noteikto cilvēktiesību ierobežojumi, kas ir nepieciešami demokrātiskā

sabiedrībā, lai sasniegtu minēto mērķi. Tostarp Satversmes 116. pants noteic, ka ir pieļaujams ierobežot personas tiesības brīvi izvēlēties nodarbošanos (arī komercdarbības veikšanu, atverot spēļu zāli), ja tas paredzēts likumā, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību.

Attiecībā uz Likuma 41. panta otrajā daļā noteiktajiem gadījumiem likumdevējs pats jau ir izdarījis apsvērumus azartspēļu organizēšanas ierobežojuma attaisnojumam. Tomēr iepriekšminētā tiesību norma azartspēļu rīkošanas aizlieguma gadījumus nenoteic izsmelīgi, jo likumdevējs ir noteicis pašvaldību tiesības atteikt atļaujas izsniegšanu azartspēļu organizēšanai arī citos likumā tieši neparedzētos gadījumos.

Izvērtējot vietu – Pils iela 3, Tukums, Tukuma novads, kur Sabiedrība vēlas atvērt spēļu zāli, konstatējams, ka uz to neattiecas Likuma 41. panta otrajā daļā noteiktie ierobežojumi.

Pamatojoties uz augstākminēto, likuma “Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 11. punktu un Azartspēļu un izložu likuma 42. panta otro, trešo un piekto daļu, Dome nolemj:

- **atļaut** SIA „LVBet”, reģistrācijas Nr.50203083121, juridiskā adrese: Elizabetes 33-7, Rīga, organizēt spēļu zāles atvēršanu Pils ielā 3, Tukumā.

Lēmumu var apstrīdēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.